

Länsstyrelsen
Jämtlands län
Naturvård
Håkan Attergaard
063/146148

Beslut
Datum
2003-03-27

Dnr (anges vid skriftväxling)
511-999-02

Enligt sändlista

Bildande av naturreservatet Gröntoppen

Reservatets namn: Gröntoppen
Kommun: Krökom
Fastighet: Del av Holmsjö 1:2
Markägare: Kristina Hedman $\frac{1}{4}$, Nils Olov Hedman $\frac{1}{4}$, Jon Erik Hedman $\frac{1}{4}$ och Mattias Hedman $\frac{1}{4}$ Adress: Storholmsjö 2180 83060 Föllinge
Lägesbeskrivning: Ca 15 km nordväst om Föllinge samhälle
Kartor: Ekonomiska kartan 20E 2-3 e-f
Storholmsjö
Blåkartan 203 Föllinge
Areal: Totalt 124 ha
Sitecode i Nätverket
Natura 2000: SE0720249

NATURFÖRHÅLLANDEN OCH NATURVÄRDEN

Naturskogsobjekt nära nordvästra kanten av Jämtlands silurkalkområde, lätt tillgängligt, beläget mellan en landsväg och en skogsbilväg. Objektet ingår i ett område med flera partier som når 600 - metersnivån, men är väl avskilt från fjällområdet. Högsta punkten; Gröntoppen, nära södra kanten av objektet, når ca 560 m.ö.h. och lägsta punkt vid landsvägen ca 410 m.ö.h. Berggrunden består av silurkalksten med undantag för själva Gröntoppen. Där finns högst upp mylonit omgivet av en sarg med Bångåsenskiffer. Jordarten är moig morän med en del hållar högst upp. Området kan delas in i tre olika typer.

Gröntoppens östra, tämligen kraftiga, bördiga sluttning mot landsvägen är en virkesrik granskog med mycket riklig kalkpräglad flora. Här möts en del sydliga - östliga arter och nordliga - västliga arter. Här finns också måttligt - delvis rikligt med lågor, både granlångor och lövlångor. Inslaget av rönn är påfallande stort. Längst upp finns en östvärd bergbrant med ca 3 -5 m höga loddytor. I de lägre delarna har enstaka träd avverkat för länge sedan. Några påtagliga brandspår syns inte i östsluttningen. Denna del utgör ca hälften av områdets areal.

I nordvästra delen av området finns gammal delvis grov grandominerad skog med stora mängder död ved, liggande och stående. Några småbäckar passerar genom denna del. Längs bäckarna och i en del andra fuktigare partier är det högrörttrikt med stort inslag av ormbunkar, i övrigt omväxlande lågörttyp och blåbärstyp. I denna del finns också rikligast med de vedsvampar som indikerar lång lågakontinuitet.

Västra - sydvästra delen av Gröntoppens västsluttning står i stark kontrast till resten av området med omväxlande gammal, till synes trivial, granskog och några mindre myr- och sumpskogspartier. Boniteten är i denna del är påfallande låg jämfört med de övriga delarna. Här dominerar blåbärstyp och i sumpigare delar är det mest starr- / fräkentypp och omsättningen är låg. Därmed är också lågatillgången relativt sparsam.

I gränsområdet mellan de tre skogstyperna finns ett mindre hygge sedan en s.k. restskog avverkats för några år sedan.

Exempel på arter som påträffats i området:

Rödlistade arter; **taigaskinn** /*Laurilia sulcata*/, **ostticka** /*Skeletocutis tschulymica*/, **blackticka** /*Junghuhnia collabens*/, **doftskinn** /*Cystostereum murrayi*/, **lappticka** /*Amylocystis lapponica*/, **gränsticka** /*Phellinus nigrolimitatus*/, **harticka** /*Onnia leporina*/, **rynkskinn** /*Phlebia centrifuga*/, **rosenticka** /*Fomitopsis rosea*/, **ullticka** /*Phellinus ferrugineofuscus*/, **myskmåra** /*Galium triflorum*/, **storgröe** /*Poa remota*/.

Kalkindikerande / kalkgynnade arter; blåsippa /*Hepatica nobilis*/, tibast /*Daphne mezereum*/, skogstry /*Lonicera xylosteum*/, nattviol /*Platantera bifolia* ssp./, kransrams /*Polygonatum verticillatum*/, ormbär /*Paris quadrifolia*/, vispstarr /*Carex digitata*/, nordisk stormhatt /*Aconitum lycoctonum*/, torta /*Cicerbita alpina*/, kärffibbla /*Crepis paludosa*/, taggbräken /*Polystichum*

lonchitis/, ådrig torsklav /*Peltigera leucophlebia*/, säcklav /*Solorina saccata*/, kranshakmossa /*Rhytidiadelphus triquetrus*/.

Andra signalarter; granticka /*Phellinus chrysoloma*/, vedticka /*Phellinus viticola*/, trådticka /*Climacocystis borealis*/, kött-ticka /*Leptoporus mollis*/, lunglav /*Lobaria pulmonaria*/, skrovellav /*Lobaria scrobiculata*/, bårdlav /*Nephroma parile*/, luddlav /*Nephroma resupinatum*/, stuplav /*Nephroma bellum*/, vitmosselav /*Icmadophila ericetorum*/, Jungfru Marie nycklar / skogsnycklar /*Dactylorhiza maculata* ssp/, spindelblomster /*Listera cordata*/, ögonpyrola /*Moneses uniflora*/, grönkulla /*Coeloglossum viride*/.

Övriga; tickmussling /*Antrodia heteromorpha*/, stinkmussling /*Phyllotopsis nidulans*/, grönbräken /*Asplenium viride*/, kambräken /*Blechnum spicant*/, hässlebrodd /*Milium effusum*/.

Källor

Länsstyrelsen i Jämtlands län: Fältbesök – inventering (Bengt Pettersson) 1998.

Länsstyrelsen i Jämtlands län: LIFE-ansökan 1999.

Skogsvårdsstyrelsens nyckelbiotopsdatabas.

Foto: Håkan Attergaard

Syfte

Inom de 124 ha som föreslås som naturreservat skall förutsättningar för gynnsam bevarandestatus upprätthållas eller återställas för de arter och naturtyper inom EU:s habitatdirektiv som finns i området. Även andra förekommande arter och livsmiljöer skall inom ramen för naturliga processer och successioner få utvecklas fritt. I de fall där naturliga processer av olika skäl upphört att påverka landskapet skall i vissa delar av området vid behov skötselåtgärder vidtas som återställer saknade strukturer. Inom ramen för bevarandemålen skall också ges möjlighet till friluftsliv och vetenskaplig forskning.

Syftet skall tryggas genom att

- skogsmark och all annan natur lämnas att utvecklas fritt med undantag för områden med skötsel- och restaureringsbehov enligt skötselplan
- alla andra exploaterande verksamheter undviks
- friluftslivet kanaliseras

BEVARANDESTATUS

Naturtyper och arter enligt EU:s habitatdirektiv

Naturtyp	Areal ha	Bevarandestatus
7140 Fattiga och intermediära kärr	12	Gynnsam
8120 Basiska rasbranter	0,1	Gynnsam
9010 Västlig taiga	45	Gynnsam
9050 Örtrik granskog	55	Gynnsam
91D0 Skogbevuxen myr	1	Gynnsam

Art	Bevarandestatus
A104 Järpe <i>Bonasa bonasia</i>	Okänd
A108 Tjäder <i>Tetrao urogallus</i>	Okänd

ÄRENDETS BEREDNING

Områdets stora naturvärden uppmärksammades först i samband med Länsstyrelsens urskogsinventering 1982 och sedan även i skogsvårdsstyrelsens nyckelbiotopsinventering. Inom det föreslagna reservatsområdet är ca 66 ha klassat som nyckelbiotop. Gröntoppen ingår i ett projekt som till 50% finansieras av EU:s LIFE-fond. Projektet har i huvudsak som mål att skydda sex urskogsreservat i länet och LIFE-fondens medfinansiering gäller bl.a. inköp/intrång och viss initial finansiering av naturvårdsförvaltningen. Området har av länsstyrelsen också föreslagits att ingå i nätverket Natura 2000 (EU:s nätverk av skyddade områden) vilket är en förutsättning för att erhålla pengar ur LIFE-fonden. I samband med detta har kommunen informerats.

LÄNSSTYRELSENS BESLUT

Det beskrivna området som avgränsas med en heldragen linje på bifogade karta bör av skäl som ovan nämnts särskilt skyddas och skötas för att bevara och ge möjlighet till utveckling av biologisk mångfald och för att tillgodose behov av områden för friluftslivet. Länsstyrelsen förklarar därför med stöd av 7 kap. 4 § miljöbalken området som naturreservat.

Naturreservatets namn skall vara **Gröntoppen**.

För området skall gälla de föreskrifter enligt 7 kap. 5-6 §§ och 30 § miljöbalken jämfört med 22 § förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken, vilka anges nedan.

Nedanstående föreskrifter skall inte utgöra hinder för;

- a. åtgärder enligt skötselplan.
- b. att med fordon transportera fällda älgar och björnar ut ur området på ett från naturvårdssynpunkt lämpligt sätt.

A. Föreskrifter enligt 7 kap. 5 § miljöbalken om inskränkningar i rätten att förfoga över fastigheten inom reservatet

Utöver vad som eljest gäller är det förbjudet att

1. Uppföra byggnad.

2. Anlägga väg.
3. Anlägga luft- eller markledning.
4. Bedriva täkt av berg, sten, grus eller torv.
5. Borra, spränga, gräva, schakta, utfylla eller tippa.
6. Dika, dämna eller vidta vattenreglering.
7. Fälla växande eller döda träd, upparbeta vindfällan eller vidta någon skogsvårdsåtgärd.
8. Plantera in för trakten främmande växt- eller djurart.
9. Använda kemiska bekämpningsmedel på land eller i vatten.
10. Framföra motordrivet fordon i terräng.

Utan länsstyrelsens tillstånd är det förbjudet att

11. Sprida ut kalk på land eller vatten.

B. Föreskrifter enligt 7 kap. 6 § miljöbalken om skyldighet att tåla visst intrång

Markägare och innehavare av särskild rätt till marken förpliktas tåla att följande anordningar utförs och åtgärder vidtas för att tillgodose ändamålet med reservatet, nämligen

1. Utmärkning och information om reservatet.
2. Uppsättning av informationstavlor på platser som anges i skötselplanen.
3. Skogliga åtgärder enligt skötselplan för att bibehålla eller utveckla områdets naturvärden.

C. Föreskrifter enligt 7 kap. 30 § miljöbalken om vad allmänheten har att iaktta inom reservatet

Utöver vad som eljest gäller är det förbjudet att

1. Tälta.
2. Elda.
3. Framföra motordrivet fordon inom hela området.
4. Klättra i boträd eller medvetet uppehålla sig närmare rovfågelbo, lya eller gryt än 100 m.
5. Göra åverkan på mark, block eller växtlighet, torrträd eller annan död ved
6. Plocka och samla in naturprodukter (t.ex. vedsvampar och mossor) med undantag för bär och matsvamp.

Utan länsstyrelsens tillstånd är det förbjudet att

7. Bedriva ridverksamhet.
8. Företa vetenskapliga undersökningar.

D. Föreskrifter enligt 3 § förordning om områdesskydd enligt miljöbalken m.m.

1. Länsstyrelsen fastställer de föreskrifter om naturvårdsförvaltningen mm som framgår av bifogad skötselplan.

Övrigt

Enligt 27 § verksförordningen skall Länsstyrelsen göra en konsekvensutredning över de föreskrifter som riktar sig mot allmänheten vid bland annat naturreservatsbildning. Länsstyrelsen finner att de aktuella föreskrifterna endast innebär marginell begränsning för allmänheten.

Detta beslut kan överklagas hos Regeringen, Miljödepartementet, se bilaga.

Kungörelsedelgivning skall ske enligt 17 § delgivningslagen.

I handläggningen av detta ärende har förutom undertecknad även länsarkitekt Kaj Wejander och jurist Jon Ericsson deltagit.

Maggi Mikaelsson

Håkan Attergaard

Bilagor

1. Kombinerad besluts- och skötselplanekarta
2. Översiktskarta i skala 1:50000
3. Hur man överklagar

Skötselplan för Gröntoppens naturreservat

Syftet med naturvårdsförvaltningen

1. Att säkerställa gynnsam bevarandestatus för de arter och naturtyper som finns i området och vid behov utföra återkommande skötselåtgärder med avsikt att bibehålla eller återställa områdets naturvärden.
2. Ge möjligheter till vetenskapliga studier och rörligt friluftsliv.

SKÖTSEL AV MARK

Hela området

Beskrivning:	Större delen av reservatet utgörs av barnaturskog delvis av urskogskaraktär. Resterande område utgörs av myrmark och hygge.
Mål:	Urskog respektive orörd myr.
Riktlinjer:	Ingen åtgärd.

KVALITETSMÅL OCH UPPFÖLJNING

Utveckling mot urskogstillstånd.

Ett program för miljöövervakning kommer att utarbetas där bevarandestatusen på de inom området förekommande EU-habitaten och EU-arterna skall följas upp. Miljökontrollen får utvisa om det finns behov av att gå in med skötselåtgärder.

ANORDNINGAR FÖR REKREATION OCH FRILUFTSLIV

Tillgänglighet och friluftsanordningar

Mål:	Rörligt friluftsliv skall kunna bedrivas. Friluftslivets intresse skall underordnas intresset att bevara naturkvaliteterna.
Åtgärder:	Informationstavla.

Renhållning

För renhållning i terrängen svarar naturvårdsförvaltaren.

Information

En informationstavla och en vägvisare placeras där en kortare skogsbilväg går in i området

Utmärkning

Reservatet skall utmärkas enligt svensk standard och enligt Naturvårdsverkets anvisningar.

FINANSIERING AV NATURVÅRDSFÖRVALTNINGEN

Ekonomisk utredning

Framställning av skyltar 13 600 kr (LIFE-fonden svarar för 6 800 kr)

Utmärkning av reservatsgräns 20 000 kr

Årliga kostnader

Tillsyn 5 000 kr

Naturvårdsverket finansierar naturvårdsförvaltningen.

Delar av initialkostnaderna finansieras av EU:s LIFE-fond.